

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Christi natiuitas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Quomodo per vinum; inquit, in omnes deuenit lumen, aut quo pacto in carne diuinitas esse possit: eodem inquam modo quo ignis in ferro, non transiit, sed communicatione. Non enim ad ferum ignis excurrit, sed in suo loco permanens, vim suam ei imperit: nec impertiendo id minuitur, quamquam id quod ipsum recipit totum compleat. Hoc modo verbum Dei non dimotum a se, habitauit in nobis sine ulla immutatione. In serm. de Christi natiuitate.

Natiuitas enim. Quatenus serui forma est, seruis ac conseruis sese accommodat, & alienae formae conformatur, totum me vna cum meis in seipso gerens: vt quemadmodum vel ignis ceram, vel terra vaporem sol, si quod in me vilius est, in se ipse consumat, ex quo commercio bonorum illius & ipse fiam particeps. lib. 4. de Theolog.

Verbum caro factum est, & habitauit in nobis: ac propterea ab homine adiuuit quod est pulcherrimum: perinde ac si qui pinguiora auferunt cum pellibus; quo Deum prohibeat a carne: tempus est vt illi dicatur Deum solum carnis esse Deum; & non etiam animarum, secundum quod scriptum est: Quemadmodum dedisti ipsi potestatem vniuersae carnis, & ad te omnis caro veniet. Et benedicat omnis caro nomen eius sanctum; hoc est omnis homo. In Orat. post reditum ex agris.

Theophylacti. Quemadmodum periclitissimi medici, febre adhuc in praecordis permanente & aegroti corpus acrius diuexante & acriditudinis fontem adacta magis, incensaque nullam afferunt languenti medelam, quae languoris causas tollat, sed ne morbus increpescat, operiuntur: Sic & vobiscum agit animarum medicus ille: expectat enim vt prorsus omnis retegatur nequitia, vt nihil maneat ex his quae recondita sunt, incuratum: sic demum reiectis ille & patientibus malis medebitur. In epist. ad Hebr. 6. 9.

Sicut medici sunt in seui morbi vlcibus humorem colligi, & deinde remedia apponunt: Ita & peccatum oportebat omnes suas species indicare, & deinde magnum medicum imponere pharmaca. Et propterea expectauit Christus, donec Diabolus malitiae mensuram impletet: & tunc demum incarnatus est, & omne genus malitiae per sanctam vitam suam sanauit. In Luc. 6. 14.

Non aliam Christum praeter humanam hanc carnem assumptam, quam & sanctificauit assumptam, & coronauit condemnato peccato, quod carni inesset, quam suscepisset: hanc ipsam offendit nequaquam esse matrem peccatis addictam: nec secus Christus effecit, quam faceret quilibet, qui muliere aliqua in foro vapulante, concepta, vt eam a verberantium manibus eruat, foeminae illius se vel priuatae & infirmae foris filium fateatur, cum regius sit. In c. 8. ad Rom.

Athanasi. Sicuti mens, cum in toto diffusa sit homine, ex parte tamen corporis, id est lingua signatur, neque tamen ideo quilibet mens substantiam dicitur imitari: Ita & verbum cum per omnia sit indiguum, aut indecens, minime videri debet, si humano vti uoluerit, ad se ac patrem iudicandum, instrumentum. Nam si indecens est, corpus vti instrumento: indecens erit ipsum & in toto esse. Lib. 2. de Verbi incarnat.

Quemadmodum non liberati essemus a peccato & maledictio, nisi natura humana caro esset, quam verbum induit, nihil enim nobis fuisse commune, cum alieno: Ita ne homo Deus factus esset nisi natura ex parte, & verum & proprium esset eius verbum quae caro factus est. Propterea enim talis facta est coniunctio, vt diuinitati, quae est secundum naturam, hominem coniungeret, firmaque ac stabilis esset eius salus & deificatio. Qui ergo ex patre natura esse negans, & proprium eiusdem substantiae filium: negent etiam cum carnem veram & humanam assumptam ex Maria virgine. Lib. 2.

Christi Natiuitas.

DEFINITIO ET ETYMOL.

CHRISTI Natiuitas, Graece $\chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\varsigma\ \gamma\epsilon\gamma\epsilon\tau\omicron\tau\epsilon$, vel $\gamma\epsilon\gamma\epsilon\tau\omicron\tau\epsilon\ \chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\varsigma$, dicitur. Natiuitas est exitus a generante coniuncto, a quo habet principia sufficientia. Et dicitur oriri, ratione primi, nasci ratione secundi, & gigni ratione tertii. Ex B. Thoma 1. parte, quaest. 27. ar. 2. & 3. Sentent. dist. 8. q. 1.

SENTENTIAE BIBLICAE.

Dixit pastoribus angelus: Nolite timere, ecce enim euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator, qui est Christus in ciuitate Dauid. Luc. cap. 2.

SENTENTIAE PATRVM.

Aurum igitur soluitur, quasi regi magno; Thus adoletur vt Deo; Myrrha praebet tanquam pro salute omnium morituro. Habuit enim praedicatorum angelos, narrantes caelos, adorantes magos. Aug. in serm. de Epiph. Nobilitas fuit Christi nascentis, in virginitate parentis, nobilitas in diuinitate nascentis. Aug. sup. Ioan.

Mihi enim impossibile est generationis scire secretum: vox filii; non mea tantum, sed & angelorum: supra supra Cherubim, & supra Seraphim, & supra omnes creaturas scriptum est: Pax Christi supra omnem sensum est. Quis est supra omnem sensum tanta generatio? Tu ergo non me; scrutari non licet superna mysteria. Licet scire non licet scire quomodo natus sit. Hoc enim quatuor ineffabilis enim est illa generatio. Vnde Isaias ait: Generationis eius quis enarrabit? Haec humanum sensum, & intelligentiam excedit: hoc non capit humana intelligentia ratio, nisi fidei professio. Ambros. cont. haer.

Nato regi aurum offerimus, si in conspectu illius, deum sapientiae resplendemus. Thus offerimus, si cogitamus per sancta orationum studia in ara cordis incendimus: re per caeleste desiderium redolere valeamus; Myrrha si carnis desideria per abstinentiam mortificamus. Greg. 10. super illud Matth. 2. Cum natus esset Iesus in Bethleem, super illud Matth. 2. Cum natus esset Iesus in Bethleem, deum: hymnum dicunt, & deuotae prae vira deos quos dudum desperant, eius agnoscunt, consensum testes: Gloria in excelsis Deo, & c. ac si dicant, Quis a dissiunxerat, iam aunc in terra bonitas coniungat. Greg. 1. 27.

Nunquid inuenerunt palatium marmoribus splens, quid aulam regiam diuersis populis perfosantem? Natas siue clypeatas militum carernas? Nunquid equoque leuis insignes? Nunquid curus auro ostroque fulgentem matrem eius diademate coronatam, aut in lecto ebullientem? Nunquid puerum bysso & purpura inuolutum non: sed potius angustum & humile tugurium, vix praesepium, & magis animalibus quam hominibus aptum vilibus pannis involutum, matrem vix tunica habentem non ad ornatum corporis, sed ad tegumentum nudum? Chrys. sup. Matth. 2. Intra aures domum inuenerunt puerum.

Non illius est fabri filius, quem putatis, sed fabricatorum qui fabricatus est Auroam & Solem. Nonne Dauid filius colae, & tamen radix fuit stirpis regiae? Cur ergo Christus parentum ignobilitatem contemnant? Ioan. Chrys. sup. Matth. 2. Nonne hic est fabri filius.

Frater, generationem istam quis enarrabit? Angelus tuis obumbrat, subuenit spiritus, virgo credit, virgo permanet. Quis non miretur? Nascitur verbum in tanta longitudo breuis, latitudo angusta, altitudo sublimitas plana. Ibi agnoscitur lux non lucens, verbum ininfans. Bern. sup. Cantic.

Coeternitatem suae maiestatis ostendit. Hodie enim nullo initio incepit, nullo fine concluditur: non enim erit, sed semper manet, semper est, & quidquid dixerit, Casiodor. sup. illud Psal. 1. Ego hodie genui te. Licet Deus cunctos dies creauerit, singulariter tamen se dicitur, qui Christi Domini natiuitate sacraus est, in exultare conuenit & letari: quoniam in eo & Diabolus & salurem mundus accepit. Casiod. sup. illud Psal. 1. Ego hodie genui te.

Adorant magi in carne verbum, in infantia sapientiam, imitate virtutem, & in hominis veritate Dominum mandata eramenta fidei suae intelligentique manifestant: quos credunt, muneribus protestantur: thus Deo, myrrha aurum offerunt regi. Leo Papa in serm. de Apparitione.

Non mediocre hoc tibi fidei videatur exemplum: sed solus pastorum: certe quo videri ad prudentiam, eo praedictum. Non sapientes, sed simplices, qui fugare audiret minus sui praedones elegit, non rhetores, sed piscatores delictorum destinavit. Beda sup. Luc. 11.

Generationem eius quis enarrabit? Frater, generationem sic enarrari non potest, si lingua deficit, fides profectus enim profectus est fidei, cum tantum de Deo suo potest, quantum sermo non potest paritare. Max. Epist. Natali.

Vide Tit. praecedentem de Incarnatione Christi.

Christi CruX & Passio.

DEFINITIO ET ETYMOL.

CHRISTI CRUX, Graece $\chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\varsigma\ \epsilon\upsilon\alpha\gamma\epsilon\lambda\iota\sigma\mu\acute{o}\varsigma$, dicitur. Quid autem sit crux, & unde dicitur, supra Crux.